Ч. 139 (13.087). Львів, неділя 26. червня 1932. Pocztowa oplata zaplacono ryczaltem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Польща — Німеччина — Росія.

СКЛАДНА МІЖНАРОДНЯ СИТУАЦІЯ ПОЛЬЩІ.

Леґенда протиросійського становища Польщі. — 1920—1926—1932. — Слабість СРСР. — Забезпека миру на сході та ілюзоричність усяких пактів з більшовиками. — Захмарений міжнародній овид.

Варшава, 23. червня.

Протиросійські і протирадянські тенденції Польщі — це леґенда, яку з питомою собі впертістю маняків рекламують і підтримують самі більшовики. Був час, коли може дійсно вони мали деякі підстави піднімати крик та тримати міліони своїх мучеників-громадян в атмосфері воєнної гарячки. Адже п. Войтіх Стпічинський, так мовити ідеольоґ травневого перевороту, друкував на передовому місці у перших числах новоствореного щоденника „Глос Правди" статті про історичну необхідність демократичної української держави та про місію Польщі допомогти українському державно-творчому процесові й позбутися найбільшого свого ворога, яким був, є і буде Росія. Знаємо, що справді в перших днях і тижнях після травневого перевороту кружляли в Польщі ріжні версії на тему його закулісових спричинників і співтворців та його закордонно-політичних наслідків. Фактом є, що не лише українські еміґрантські кола, але й самі поляки рахувалися тоді з відновою — у якійсь змодифікованій формі — плянів марш. Пілсудського з 1920 року. Траґічною жертвою тих поголосок та паніки серед більшовиків упав м. і. Симон Петлюра. (Інша річ, що керманичі Польщі з 1920 року, розпочинаючи тоді війну з Росією, не мали ніякого скристалізованого політичного пляну, ніякої ясної політ. концепції і не думали теж поважно про поміч українським творчим державницьким зусиллям, — автор цих рядків доказував це у свій час на сторінках „Діла" на підставі друкованих джерельних матеріялів). Але фактом нпр. є, що в закордонній польській політиці великою прихильністю втішалися теорії Вл. Студніцького про необхідність тривкого замирення з Німеччиною, хочби навіть за ціну територіяльних уступок: II. том записок Штреземана про довірочну місію Германа Діяманда, який зовсім отверто заявляв у Берліні реальну можливість такої польсько-німецької злагоди (сам. Г. Діяманд не каже у своїх споминах, що він пропонував Штреземанові, але стверджує свою розмову з ним), — цей в останнє оголошений документ підтверджує тезу про пронімецькі й антирадянські напрямки первісної післятравневої закордонної політики Польщі.

Перводжерелом тих напрямків була **тодішня слабість Німеччини і сила більшовиків.** Здавалось би, що це парадокс, — що саме слабість противника може спонукати державу до більшої аґресивности супроти нього, що слабість противника є передумовою коньюнктури. В даному випадку ця теза не має застосування з трьох причин: 1) шалене внутрішнє заломання більшовиків та повна розруха (фінансова, хліборобська, комунікаційна і т. д.) у Радянщині, поруч з їхньою ставкою на „пятилітку", творять для Польщі ґарантію, що на довший час така Росія, більшовицька, слаба, є для Польщі найвигіднішим сусідом, кращим від якоїнебудь іншої „неділимої" Росії; 2) невдача польської внутрішньої національної політики та наслідком неї зріст польсько-українського антаґонізму (цеж безспірний факт) відстрашує від повторення спроби з 1920 року, бо коли польська делеґація у Ризі в 1921 році відмовилась від дальших, ще щедріших територіяльних подарунків із Волині та Поділля, які їй пропонували більшовики, то тим більше сьогодні не манить і не може манити Польщу придбання ще кількох міліонів чужонаціонального населення; 3) з другого боку зднвиг німецького націоналістично-аґресивного руху та розхитання підстав версальського мира висунули на перший плян реальну небезпеку для Поморя, небезпеку, з якою ані польські політичні верхи ані найширші маси польського громадянства, розаґітовані головно ендецьким табором, ніяк не можуть примиритися.

Ніщо не є таке далеке від завдань української незалежної національної преси та зокрема від замірів автора цих рядків, як успокоювання більшовиків, що їх страх безпідставний. Але наші українські громадяни мусять здати собі ясно справу, що більшовицькі алярми, в яких вічно на першому місці говориться про Польщу, є справді лише плодом безупинного хоробливого страху, який у свою чергу є випливом свідомости, що не лише програна війна означалаб кінець Радянського Союзу та кінець комунізму, але вже перший мобілізаційний едикт — видача зброї міліонові одиниць — захитав би основами більшовицької влади. Очевидно, що вічне залякування всього населення маревом західних імперіялістів — це своєрідна більшовицька система „виховання", як один із тактичних засобів їх внутрішньої політики. Все це не змінює факту, що Польща більше рада нині, ніж колинебудь раньше, підписати з СРСР пакт неаґресії та що це не є закулісовий польський маневр, що цього пакту не хоче підписати Румунія.

Історія того пакту дуже довга. Не важко булоб відтворити ріжні її періоди докладно з річників газет, але ці детайлі є річю другорядною. Пакт Келльоґа (27. VIII. 1928) не видався більшовикам достаточною ґарантією забезпеки мира. Тому в лютім 1929 року підписано спеціяльно між Польщею і СРСР, т. зв. пакт Літвінова, що „приспішив" важність пакту Келльоґа, а — здається — який рік пізніше більшовики виступили з пропозицією ще окремого пакту неаґресії (про ненапад). Чи такий пакт нарушує німецько-радянський пакт із Рапалля, чи він має значіння петрифікації східних кордонів Польщі, кого і в якому характері він має обіймати — про це велася і ще ведеться довга диплям. і прес. акція, до якої недавно долучилося інтервю Еміля Людвіґа зі Сталіном. Кілька місяців тому такий провізоричний пакт неаґресії парафанувала Франція, з тим застереженням, що він стане важним аж після підписання подібного акту Польщею і Румунією. Становище балтійських держав не грає ролі. Польща — як сказано — під натиском подій на заході рада цей пакт підписати. Аж ось стрічає опозицію зі сторони Румунії! Річ аж надто ясна, що в таких справах Румунія не веде самостійної політики і залежна є в першу чергу від свого великого французького союзника. Важко уявити собі, щоби Румунія зважилася висунути іншу думку не лише супроти Польщі, але й супроти — Франції. Тому це відкрите поле для ріжних здогадів, які тісно вяжуться із німецько-французьким фліртом, чи бодай тенденціями деяких впливових французьких і німецьких кол. Пригадуємо при цьому звістку, яка недавно обігла цілу польську і французьку пресу та викликала ріжні коментарі у німецькій пресі: про виїзд французької військової місії з Варшави.

Всі ці моменти разом зіставлені вказують на надзвичайно складну міжнародню ситуацію та нові труднощі польської закордонної політики. Ця незавидна ситуація прикріша ще тим більше, що прецінь пакт неаґресії з таким сусідою, як більшовики, не творить надто великої ґарантії безпеки з їхнього боку: „льояльність" такого партнера буває у міжнародніх звязках кермована — як і у внутрішніх відносинах в СРСР — виключно лише засадами специфічної комуністичної етики, яка не рахується з ніякими „пересудами".

Таким робом польський уряд має до вибору: прилучитися до проєктованого німцями великого европейського бльоку держав, до якого належалаб і Франція і Німеччина, але одночасно „добровільно" віддати німцям Поморя або відкинути цю пропозицію і готовитись до оборони Поморя при наскрізь пацифістичних настроях французів, які нізащо не хотять вплутатись безпосередньо у війну та при такому сусіді, як СРСР на сході. Польща, не бачучи ніякого інтересу у війні з СРСР та не добачуючи можливости отримати якийсь справжній еквівалент за Поморя, — вибирає мир з СРСР і втримує сторожкий фронт на заході. Саме в останній хвилині читаємо, що дирекцію залізниць переносить польський уряд із Данціґа до Торуня, залишаючи там тільки залізничу експозитуру...

У Льозанні радить велика конференція европейських можновладців над розвязкою найважнішої економічної проблеми світа: ліквідацією воєнних відшкодувань і довгів. У Женеві делеґат Америки відчитує сміливі проєкти Гувера про роззброєння Европи. Але в той самий час назрівають вже до розвязки інші міжнародні проблеми, яких розвязати за зеленим столом не дуже легко...

І. Кедрин.

100 процент можливости війни.

ОСЛЬО, 24. VI. ПАТ. Підчас нарад парляменту над військовим бюджетом Норвеґії при обговорюванні положення в Европі бесідники вказували на небезпеку, яка загрожує мирові та перестерігали перед занадто великою редукцією військового бюджету. Бесідники підкреслювали, що небезпека зі сходу в 100 процентах істнує для Польщі та Румунії, в 65 проц. для балтійських, а в 15 прц. для скандинавських держав.

Гарм. стрілянину чути з Рад. України.

ЧЕРНІВЦІ, 24. VI. ПАТ. Люди с. Оланешті на румунсько-більшовицькому кордоні, чули цілу минулу ніч сильну гарматню стрілянину від більшовицького боку. Також у Рашківцях чути було стрілянину від сторони Одеси. Є вістки, що це війська ДПУ здавлюють повстання місцевого населення.

Wyciąg z protokułu wspólnego z dnia 20/6 1932. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 130 czasopisma pt. „Dilo" z daty Lwów dnia 15/6 1932 VI 1 Pr 331/32 na posiedzeniu niejawnem w dniu 20 czerwca 1932 po wysłuchaniu zdania Prokuratora okręgowego we Lwowie postanowił uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 14/6 1932 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Dilo" Nr. 130 z daty Lwów dnia 15/6 1932 zawierającego w artykule pt. „Masowi areszty szkilnoji molodi w Kremianci" w całości wraz z tytułem znamiona wyst. z art. VII ust. z dnia 17/12 1862 Dz. p. Nr. 8 z r. 1863 zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 1862 Dzp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu ujawnienie treści dochodzeń przed ukończeniem śledztwa oraz przed ujawnieniem wyników śledztwa podczas rozprawy głównej. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący Antoniewicz w. r. Protokół. Mr. Schapirówna w. r. Za zgodność: starszy sekretarz.

Нагінка на Україну і т. зв. драбовська справа.

В останніх двох тижнях у „Ізвестіях" помітно особливо багато нападок на Україну, на яку московські потентати хочуть, очевидно, скласти відповідальність за ціле господарське лихо та голод по цілій Радянщині.

„Ізв." з 18. травня пишуть: „Київщина вважає буряки другорядною культурою... З 53 бурякових районів лише Черкаський та Яготинський закінчують засів. Колгоспи Київщини на 12. травня засіяли 34 тис. гектарів буряків, чи 12 відсотків. Плян осібнякового сектору виконано в одиницях відсотків..."

„Ізв." з 20. травня подають: „Пятиднівка, якої не було в минулім році"... „Головні причини спізнення — слабкі темпи засіву по Україні. На 15. травня по УСРР у минулім році було засіяно 12.3 міл. гект., а в цьому році лише 8.1 міл. гект"...

В „Ізв." з 22. травня читаємо: „Київщина не досягла зміни"... „Київщина все ще лишається позаду в переведенні засіву. На 16. травня було засіяно 1.024 тис. гект. чи 24.1 відсоток пляну. З 100 районів области лише один Яготинський виконав 60 відс. пляну. Є ряд районів, як напр. Шухтинський, Народичський, Курганівський та ін., що не виконали й 20 відс. пляну".

„Спізнення УСРР впливає на результати засіву цілого Союзу". „Ріжниця в порівнанні з минулим роком булаб цілком вирівняна, колиб Україна збільшила темпи засіву протягом поточної пятиднівки. Але Україна не лише не затримала осягнених темпів засіву, але знизила їх, засіявши за пятиднівку 1.470 тис. гк. у порівнанні до 1.706 тис. гк. за минулу пятиднівку... Спізнення в порівнанні з минулим роком ще збільшилось. На 20. травня тут посіяно 9.576 тис. гк, чи 50.1 пляну в порівнанні до минулого року, коли в цей час було засіяно 13.877 тис. гк..."

„Ізв." з 30. травня подають: „Україна не виконала травневого фінансового пляну." „За двацять днів травневий фінансовий плян виконали на Україні лише на 34 відсотки... Деякі райони виконали лише 9 відсотків квартльного пляну. В багатьох районах мобілізація засобів переходить „самопливом". Досвід найкращих сільських рад не використовується".

В тім-же самім числі у статті „Завдання віднови кінського континґенту на Україні недоцінено"... Українська ОСРР є одним з найважніших у Союзі районом по плеканні коней. Питома вага УСРР у загальнім пляні розвитку плекання коней виносить до 30 відсотків. Незважаючи на велике значіння плекання коней для господарства Республики та цілого Союзу, недбайливе ставлення до коней на Україні досі не переломане.. У колгоспах України необхідно було зорґанізувати 600 фарм для плекання коней, а до 20. травня по цілій Україні зорґанізовано лише 316 таких фарм. Число кобил мало бути доведено до 1. квітня до 16.270, а на 20. травня були лише 7.313. Молодих коней мало бути 8007, а на 20. травня було 3.260. Завдання віднови кінського континґенту занедбують не лише колгоспи. Згідно з пляном „случної кампанії" мало бути покрито 831 тисяч кобил, а було покрито лише 38.114 кобил (5 прц. пляну). Жадних причин, які моглиб виправдати безприкладно низькі темпи переведення „случної кампанії" на Україні нема.

„Ізв." з 31. травня в статті „Більше уваги до тютюну та махорки" пишуть: ...„Найгірше стоїть справа на Україні, що є міродайним районом махорки. Плян уряджения розсадників виконано тут лише на 41 відсотків, хоч він має бути закінчений 1. червня..."

„Ізв." з 1. червня в статті, присвяченій справі збільшення коней пишуть: ...Опортуністичне недооцінювання кінської сили тріває далі. Якраз завдяки цьому в початковий період загальної колективізації кулачеству пощастило по шкідницьки знищити деяку частину коней. Протягом огляду колгоспних стаєн на Україні в 1932 році в 107 районах за ганебне ставлення до коней звільнено з роботи 1700 доглядачів, половина яких показалась кулаками та підкулачниками.

„Ізв." з 2. червня пишуть: „На Україні крілика не визнають"... Колгоспні Союзи, споживчі товариства та інші орґанізації ставляться як і раніше з найбільшою зневажливістю до крілика... Така дрібниця, це справа осібняків — заявив голова перещекінської споживчої кооперації Кожух... і почав випродувати кріликів. Одеський районовий колгоспний Союз звільнив фахівця хову кріликів за браком потреби..."

„Ізв". з 4. червня подають: „Драбовська справа. — До суду притягнено 34 провідних працьовників району. Головний Суд України почне драбовський процес 15. червня в Драбові. До суду притягнено 34 кермуючих працьовників району та окремих сіл, винуватих у викривленні політики партії та уряду. На лаві обвинувачених бувший секретар РПК та член заряду районового виконавчого комітету Бодак, голова цього комітету Широков, його заступник Шопенко, член заряду Новажий, народній судя Сокрут, уповажнені комітету: Батрацький, Красота, Волосина, управитель щадничої каси Попов, начальник міліції Клиновий, ряд голов сільських рад та інші.

Прокуратор головного суду УСРР тов. Ахматов, що прибув до району, подав до відома, що попереднє доходження дало малюнок обурюючих викривлень партійної лінії та революційної законности. Бувших керманичів району обвинувачують у тім, що вони порушили директиви партії та уряду відносно організаційно-господарського скріплення колгоспів, а в багатьох селах витворили систему безвідповідальности в проведенні найповажніших господарсько-політичних кампаній. Ці викривлення в багатьох випадках повернулися в карні злочини — незаконні арештування, знущання над колгоспниками та осібняками і т. ін. Це допровадило до розбиття ряду колгоспів, зірвало виконання плянів постачання збіжа та своєчасне закінчення засіву в районі. Здавлення критики та самокритики, жорстокі репресії супроти тих, хто протестував проти бюрократицьких чинів та боровся за ґенеральну лінію партії, — ось методи „роботи" бувших драбовських керманичів. Доходження викрило, що в районі цілком не провадили політично-масової роботи. Майже у всіх селах місцеві органи влади, діючи згідно зі злочинними вказівками Бодака, Широкова і компанії свідомоударемнювали заходи партії в напрямі реконструкції сільського господарства та культурного рівня мас.

Драбовський процес, заявив тов. Ахматов, має величезне політичне значіння. Він повинен викрити до кінця драбовську практику кулацьких елементів, що розклалися та пролізли в партію та на керівні посади органів влади і використали це в інтересах клясового ворога".

З повищого можна зробити ті висновки, що Україна, яка все стояла на першому місці, як якісно так і кількісно, в царській Росії, терпить наслідком хижацької більшовицької господарки без порівнання більше ніж Московщина. Упадок темпів у сільськім господарстві України можна зясувати і сталим зростом пасивного опору українського населення більшовицькій владі, який треба лише витати.

Поза тим більшовицька влада намагається за прикладом своїх царських попередників перекинути відповідальність за голод у державі на „інородців", у данім випадку на Україну та використати це як причинок до знищення решток української політичної автономности. Драбовська справа належить до відомої категорії театральних процесів. Він супроводить, як звичайно, засланню тисяч українців на Соловки без жадного суду.

У. Б. Е.

—o—

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ЧЕРВНЯ 1932.

О. СОФРОН ЛЕВИЦЬКИЙ.

На теольоґії перед 50-ти літами.

Спомин цей написаний бл. п. о. Софроном Левицьким у 1929 р. з нагоди 50-літнього ювілейного зїзду у Львові. — Редакція.

Як ставали ми членами семінарії. — Вільний „вихід". — Хор. — Поділ годин. — „Емпірія".

У 1878 р., перед празником Покрови Святої Богородиці несміло вступали ми перший раз у тісні і темні коридори духовної семінарії у Львові при вул. Коперника 36. Вступали ми як 18—20 літні молодці, повні охоти до життя, з молодечими шляхотними мріями, вступали в новий, незнаний для нас таємний світ. Якіж згадки і вражіння залишилися нам з того часу, по стількох літах?

Першим, що стрінув нас при вступі до семінарії був „цербер" — фіртіян Сидорюк. Він отворив нам фірту і впустив нас на ту дорогу, яку ми скінчивши студії топчемо вже 47 літ.

Першим настоятелем, якому ми представилися був о. ректор Слимаковський, vulgo „Заяць", маленький, худощавий чоловічок, який небагато балакаючи, віділслав нас до семинарицького урядовця Білоруського, званого „гавзмайстром". Він видав нам сінник, коц і подушку і вписав нас на семинарицький харч.

На другий день відбулися лікарські огляди-ни. Оглядав нас семинарицький лікар д-р Петро Шушкевич у присутності тодішного віцеректора о. Ал. Бачинського. Так стали ми дійсними адептами духовного стану, смиренною, всіма легковаженою „ґешіхтою", про яку голосила загально уживана фраза, що „ґешіхта ist kein Mensch". Та всеж у душі були ми горді на своє становище питомця духовної семінарії, а всі сторожі, не зважаючи на наш цивільний ще одяг, титулували нас відразу „ксьондз".

З семинарицьких настоятелів ніхто до нас не наближався і ніхто не старався нас пізнати, ні зразу, ні за весь час нашого побуту в семінарії, а ми держалися тої самої тактики, памятаючи, що „procul ab Jove, procul ab fulmine". Тимто настоятелі нас, а ми настоятелів майже зовсім не знали. Від стріч і переговорів з настоятелями були педелі, дуктори, інфірмації та інша т. зв. семинарицька шаржа, що посередничила у всіх справах між двома незнаними собі світами: питомців і настоятелів. Решта братії старалася завжди критися спритно перед оком настоятелів, бо висуватися їм на очі не належало в семінарії до доброго тону. Це вже був дух такий тодішнього ліберального часу.

Одиноким свобідним, дозволеним вступом до о. віцеректора, а в рідких випадках до о. ректора, була потреба вільного виходу т. зв. ліценції, і хто частіше до міста виходив до свояків, чи до знайомих, тих о. віцеректор мав нагоду особисто пізнати і то тільки з лиця. З тодішніх семинарицьких настоятелів лишалися мені в памяті: ректор о. Слимаковський, віцеректори о. Ал. Бачинський і о. С. Торонський, префекти о. Малиняк, о. Теофіль Сембратович, о. Дроздовський і о. Полянський. Духовником був о. Із. Дольницький, який саме тоді вернувся був із Риму і дуже до описаних семинарицьких відносин надавався.

На виклади ходили ми на університет при вул. св. Миколая. Окрім теольоґічних викладів записували і слухали ми також університетських викладів з інших ділянок науки, головно фільософії і української літератури, яку викладав тоді проф. Огоновський.

Якеж було наше семинарицьке життя в часі 4-літніх теольоґічних студій?

До свого роду окремої, досить почесної орґанізації належали співаки, що були членами хору. Вони тішилися в семінарії деякими привілеями; ходили кожної неділі і свята до Юра на велику Службу Божу, за що діставали щонеділі на сніданок каву з булкою. Вони брали участь як запрошені співаки в похоронах визначних українських, а деколи і польських громадян, за що діставали як винагороду за труд 1 зол. і свічку та мали вільний вихід до 7 год. веч.

Семинарицький хор складався тоді приблизно з 40 добрих співаків, а визначалися тоді добрими голосами як солісти: Юстин Манастирський, Грицикевич, Амврозій Рибак, Корнило Дудикевич, Діяковський, Селезінка, Станкевич, Софрон Левицький, Радикевич і Копко, який був заразом диригентом. Хор співав у катедрі кожної неділі і свята, а починовими виступами були пригробні співи т. зв. страстні псальми і великодну пятницю в семинарицькій церкві і воскресна Утреня та Служба Божа в церкві св. Юра. До тих виступів запрошувано часами за солістів львівських оперових співаків, як напр. Закшевського, Мишуґу, Борковського, Конды-вича та інших, всіх, розуміється, українців, колишніх ставропігійських бурсаків. Крім того раз у рік співав наш хор зразкову Службу Божу у костелі львівських Єзуїтів, у часі 40-годинного Богослуження, коли кожний із трьох обрядів мав призначений для себе день. Всі ті співи, що були завжди концертовими продукціями, були доступні для ширшої публики, яка виповняла церкву по береги — і мали свій добре заслужений розголос.

Інтимніше товариське життя скупчувалося по „числах", де по більшій части ґрупувалися товариші близькі собі вдачею, або краяни, що походили з тих самих околиць або ґимназій. Велика сердечність у відношенні була головно поміж перемишляками, які були щирими, добрими товаришами і добрими співаками. Їх називали звичайно „каштанами", одначе ця назва не була образлива.

(Продовження буде).

Чому Франко перед смертю не сповідався?!

Цікаві інформації наочного свідка.

У звязку зі статтею о. М. Каровця у „Новій Зорі" ч. 41. з 5. VI. 1932 р. під заголовком „Католицизм і атеїзм" з підзаголовком „Будуємо нагробник Франкові", в якій о. Каровець накинувся на „атеїзм" Франка та м. ін. закинув йому відмову від передсмертної сповіди, вважаю своїм обовязком подати до прилюдного відома такі факти:

Вернувши з еміграції до Львова весною 1916 р. я довідалася, що тяжко недужий Франко лежить дома самітний, бо вся рідня розбрилася по світі. Я рішила відвідати його, хоч була особисто незнайома з ним; я гадала, що зможу йому чимсь прислужитися. Франко приняв мої відвідини радо, був говіркий, тож я стала частіше відвідувати його та слухала годинами цікавих його споминів. Згадував про свої останні сумні переживання, але ні разу не доторкнув теми віри, релігії, церкви.

Щодо відвідин о. Галущинським і представлення йому потреби примиритися з Богом, було це так.

Завваживши постепенний упадок сил Франка, я оповіла це панні Гайдучківній, касієрці Т-ва урядників і священиків, яка щоденно ходила до церкви оо. Василіян, та просила її постаратися, щоби один зі священиків відвідав недужого. Наслідком цього були відвідини о. Галущинського, мабуть кількакратні. Потім я питала п. Гайдучківну про вислід цих відвідин і почула від неї, що *о. Галущинський про сповідь Франкові не згадував.* Знаю, що на кілька днів перед смертю Франко просив сестру бл. п. д-ра К. Таняченвича, яка доглядала недужого, щоби спровадила священика, *бо Франко хоче висповідатися.* Вона привела йому бл. п. о. Гургулу, але Франко не бажав собі перед ним сповідатися і на другий день післав по мене, а коли я прийшла, просив мене, щоби я вишукала православного священика до сповіди, бо православний священик вінчав його, хрестив діти, посвячував йому хату і тому він почувається по-праві приналежним до православної церкви. При правосл. церкві у Львові не було тоді священика, тож я з великим трудом відшукала військового православного священика-румуна і привела до Франка. По дорозі поінформувала його, яку людину має сповідати, що це дуже ніжна і вразлива душа і хоче поєднатися з Богом та просила, щоби був дуже обережний у словах. Священик увійшов до кімнати недужого, але вже за хвилину вийшов та докоряв мені, пощо привела його, як недужий не хоче сповідатися, а Франко каже: *„Я хотів сповідатися,* але він питає, чи вірю в Бога; я відповідаю, що *вірю,* а він на те, „Чи Ви атеїст" — і я показав йому двері". Я вернула до священика, зробила йому докір, що знехтував мою пересторогу і одним незручним, зайвим словом відштовхнув праведну душу від щиро бажаного покаяння. Священик відійшов збентежений. На другий день я, не сподіваючися так скорого скону, не відвідала Франка, а на третій день він уже не жив. Цілу історію зі сповіддю я оповіла знайомим, між ними бл. п. о. Лежогубському та мабуть дир. Саєвичеві. З болем серця читаю нині, що є люди, які кидають каменем на дійсно покаяного Покійника, великого українського Громадянина.

Олена Грозикова.

Дора, 21. червня 1932.

Присилайте жертви на будову нагробника Іванові Франкові, який уже будується - Гроші слати до „Центробанку" на конто ч. 9003.

З організаційно-політичного життя.

ДОВІРОЧНА НАРАДА УНДО В ЧЕРНЯТИНІ.

Дня 29. травня ц. р. відбулася довірочна нарада УНДО в Чернятині (Городенщина), де посол Юра Чукур здав звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації та обговоривши справи організаційні, вказав на руїнницьку роботу сельробів серед українського громадянства. На обох нарадах ухвалено майже одногідні резолюції, а саме: 1) Громадяни Тишковець і Чернятина висказують довіря Укр. Парл. Репрезентації, а зокрема послові Чукурові. 2) Взивають Укр. Парл. Репрезентацію доложити всіх зусиль, щоби уряд знизив ціни на товарі першої потреби, які в більшій частині є обняті монополем. 3) Закликають цілий Український Нарід по цей бік Збруча, щоби в часі тяжкого лихоліття покинув рішні партійні та особисті грані а обєднувався економічно й культурно.

ДОВІРОЧНА НАРАДА УНДО В БАНІ-БЕРЕЗІВ.

Дня 5. червня 1932 р. відбулася в Бані-Березів (Печеніжинщина) довірочна нарада УНДО, на якій пос. Юра Чукур зложив звіт з діяльности Укр. Парл. Репрезентації та обговорив справи організаційні й господарські. На нараді були також присутні громадяни Лючок. Ці, колись не дуже ще давно кацапські села, отряслись уже від впливів шкідливих ненаціональних, та з кожним днем освідомлюються національно й культурно. По вислуханні реферату посла Чукура ухвалено слідуючі резолюції: 1) Зібрані на довірочній нараді громадяни сіл Баня-Березів і Лючки висказують довіря Українській Парляментарній Репрезентації, а зокрема пос. Чукурові.

2) Взивають Укр. Парл. Репрезентацію внести законопроєкт на знесення лісових кар, які нищать бідне гірське і підгірське населення за збирання ріща.

а) Домагаються менших оплат за пашпорти для зарібкових робітників, які виїздять за кордон ради заробітку, а не для приємности.

СОКІЛЬСЬКЕ СВЯТО В СТАНИСЛАВОВІ.

Дня 12. червня ц. р. відбулося в Станиславові Сокільське Свято з нагоди трицятьліття істнування тієї організації. На цьому святі був присутній пос. Юра Чукур і зложив привіт від Української Парляментарної Репрезентації та від Центрального Комітету УНДО, що зібрані приняли грімкими оплесками.

—о—

За істнування Німеччини.

ЛИПСЬК, 24. 6. ПАТ. У Мітвайде відбувся зїзд Штальгельму, спрямований проти Польщі. Б. полковник цісарської армії Аллер у своєму рефераті на тему: Чого хоче Польща? — заявив що в найближчих 10 роках рішиться справа коридора і Данціґа. Німеччина не може допустити, щоби Польща істнувала як великодержава. Негайно треба перевести в Німеччині військове вишколення всеї молоді, причому байдуже, хто це буде робити, Штальгельм чи гітлерівські штурмівки. Обі організації свідомі своєї історичної ролі на Сході Европи, де розіграється боротьба за істнування Німеччини.

—о—

Жіноча свобода у Франції.

ПАРИЖ, 24. 6. ПАТ. Міністр справедливости зложив у сенаті проект закону, що вводить поважні зміни до цивільного кодексу в справі замужних жінок. Проект признає жінці повноту громадянських прав, зносить обовязок послуху супроти чоловіка, зносить контролю чоловіка над приватною кореспонденцією жінки, позволяє виробляти особисті документи без відома чоловіка, позволяє жінці заключувати всякі правні акти. Зате лишається без зміни арт. 205 кодексу, що накладає на родичів обовязок утримувати й вчити діти.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ЧЕРВНЯ 1932.

ВОЛ. ДОРОШЕНКО. 2)

Памяті Модеста Левицького.

(Замість вінця на могилу).

(Докінчення.)

Першою літературною працею небіжчика була стаття про „Сільську медицину у неземських губерніях", уміщена в одному російському журналі 1898 р. Ця стаття, що змальовувала жахливий стан медичної справи на Правобережній Україні, звернула на себе загальну увагу. Швидко після цього береться молодий лікар складати українською мовою доступні для народу популярно-наукові книжки, головно з медицини. Його перу належить який десяток таких книжечок: „Невидимі вороги та друзі наші", „Сибірська язва", „Як ратуватися при наглих випадках?", „Лікарський Порадник" і таке інше.

Дуже добре знаючи українську мову й раз-у-раз поглиблюючи й поширюючи це знання в безнастаннім стичності з народом, Покійний нераз виступав зі статтями, які опісля випускав і окремими книжечками, в справі правильности, чистоти й милозвучности української літературної мови: згадаймо його „Дещо про українську письменницьку мову" в „Літ. Наук. Вістнику" (1909), „Дещо про сучасну стадію української літературної мови у київському „Світлі" (1913), „Паки й паки — про нашу літ. мову" у віденській „Волі" (1920 р.), в „Житті й Знанні" (1930—32). Крім того йому належить ще й „Граматика української мови" (кілька видань: Київ, 1918, Шеп'орно 1921, Берлін 1925), шкільна „Читанка" (Рівне 1930) й інші підручники. У рукописах полишилися ще такі підручники: „Гігієна для середніх шкіл", „Мітольоґія" (грецька й римська), переробка з французького, „Громадська етика". Остання річ — це необовязковий курс (за чеським зразком), що його викладав Покійний для чотирьох старших кляс ґімназій. Про цікавість і вартість курсу свідчить та обставина, що слухали його з захопленням не лиш учні, але й учителі, й слухачів бувало все стільки, що не містилися в найбільшій клясі ґімназії.

Та всеж таки найбільше визначився М. Левицький як автор дрібних оповідань, переважно з народнього життя.

Перше таке оповідання — історичне „За Коліївщини" появилося 1901 р. у „Київській Старині". Від того часу по ріжних українських часописах („Київській Старині", „Літ. Наук. Вістнику", „Новій Громаді", „Раді" тощо), друкує небіжчик раз-по-раз цілу низку нарисів, жартів і гуморесок, під власним імям і під псевдонімами — М. Пилипович, Виборний, Макогоненко, Дід Модест. Перша окрема збірочка цих нарисів (18 опов.) вийшла в Київі 1907 р., в 1918 р. видавництво „Січ" у Черкасах видало вже як І. том творів мало не вдвоє більше (31 опов.). Та й це ще не були всі, а Покійний і далі не кидав пера. В останіх часах спинявся він уже на темах із недавньої визвольної боротьби (низка оповідань, обєднаних спільною назвою „Gloria victis", у „Літ. Наук. Вістнику" 1925 р., „Людина-звір", тамже 1927 р., тощо), або на споминах („Товариші", цікаве згадками, як складався світогляд автора, почасти „Казенні діти" у віденській „Волі" 1920 р.). До цього реєстру треба додати ще й кілька цінних гумористичних сценок („В суді" й ін.) під псевдонімом Виборний—Макогоненко, де автор дуже влучно показав непридатність російської мови на Україні, та два жарти: „Безпартійний" і „В клубі" (останній на спілку з І. Поповим).

У рукописах залишилися такі цікаві речі, як історична повість „Перша руїна" про те, як Андрій Боголюбський руйнував Київ, та „Спогади лікаря" рр. 1898—1929.

Крім того М. Левицький багато перекладав із чужих мов, польської, французької, грецької, тощо, здебільша на спілку з дружиною († 1919 р.), як от Еркмана-Шатріяна, „Історія одного селянина", Єжа „В досвіта" й „Дагійщина", Сінклера „Нетри", та ін. У рукописах зосталися переклади Сенкевича „Quo vadis", Пруса „Фараон", Леметра „Царі" й ін. Деякі надруковані переклади спалили денікінці.

Своєю літературною творчістю належить М. Левицький до гурту так званих народницьких письменників, що свідомо ставляли собі за ціль слугування сіромі. Головна увага нашого письменника зосереджена саме на темних сторонах народнього життя, повних горя, злиднів, забобонів, нужди та зневіряння. Мета — зворушити інтеліґентного читача та спонукати його до активної, чинної помочі людям знедоленим і пригнобленим.

Вибір тем у нього все однобічний. Веселих, ясних кольорів ви не стрінете.

„Убогії ниви, убогії села,
Убогий, обшарпаний люд,
Смутнії картини, смутні — невеселі,
А інших не знайдеш ти тут". —

отсей Грінченків віршик мимоволі приходить на память, читаючи твори Левицького. Це короткий зміст його нарисів і оповідань. Правда у великій мірі ці темні барви можна пояснити фахом автора, що як сільський лікар найбільше мусів стикатися з людською бідою та поневірякою. Сам автор згадує про це в оповіданні „Покою. Сам автор згадує про це в оповіданні „Порожнім ходом": „Як часто доводиться лікареві жалкувати, що він лікар! Мабуть ні одна професія не дає таких тяжких і прикрих хвилин, як лікарська.." Тож не дивно, що й оповідання його такі сумно-одноманітні, ніби повиті жалобою. Та зпоза цього чорного серпанку визирає повне любови обличчя авторове. Теплом свого серця огріває він своє невеселе оповідання й наче промовляє до нас: Дивіться, люди добрі, — неж на-

Свято Ів. Франка в Корбей у Франції.

На віддалі не цілої години поїздом з Парижа, розположене маленьке французьке містечко, в якому перебуває досить велика скількість наших емігрантів, переважно заробітчан. Всі вони без ріжниці держать ріжними способами звязок з рідним краєм, передплачують часописи, спроваджують книжки, мапи і т. д., щоби тут, маючи більше свободи, доповнювати поза годинами праці своє знання. Іствує тут також Українське Товариство „Просвіта ім. Ів Франка", яка й влаштувала в неділю 29. травня ц. р. велике свято в память 16-их роковин великого українця, імя якого вона носить.

Вже в пополудневих годинах почали зїзджатися наші робітники та робітниці з близьких і дальших околиць на свято. Прибули делегати від „Просвіти" в Шалеті, від „Просвіти" в Мелен, від „Просвіти" в Шуазі ле Руа, від „Української Студентської Громади" в Парижі та від Українського Народнього Союзу у Франції. В 3. годині пополудні голова „Просвіти" в Корбей гром. Кривобочок відкрив свято короткою промовою про значіння Франка для українського народу, а саля наповнена робітниками та робітницями на хвилю сколихнулася віддаючи шану Франкові повстанням з місць та хвилиною гробової мовчанки. Йшли привіти від представників поодиноких організацій, а по закінченні хор „Просвіти" в Мелен відспівав: „Не пора, не пора..." Після цього гром. Бойків віддеклямував Прольоґ до „Мойсея" та виголосив широкий реферат про Франка, як духового реформатора українського народу. Знову відспівав хор декілька пісень, після чого студент Киселиця віддеклямував „Каменярів". Свято, яке закінчено відспіванням національного гимну, піднесло настрій наших емігрантів, скріплюючи в них віру в кращу будуччину.

Зазначити треба, що серед тих тяжких обставин, які тепер витворилися тут для нашої еміґрації, вона ніяк не припиняє своєї культурно-освітної та орґанізаційної праці, намагаючись і тут на чужині жити нашим українським життям, допомогаючи собі взаїмно та мріючи постійно про краще майбутнє нашого народу.

Переговори в Льозанні.

Довірочні розмови в репараційних справах, ведені від кількох днів між Еріотом і Мекдональдом в Льозанні, скінчилися 23. ц. м. Появився з цього приводу такий комунікат, в якому зазначено, що розмови були приязні і дуже корисні, а припинено їх тільки тому, щоби дати французькій делеґації змогу розмовитися з делеґацією німецькою. Тим способом у розвитку льозанських нарад наступив зворот. Досі Анґлія й Франція устійнювали спільне становище в справі відшкодовань. Тепер головні вірителі зачинають говорити безпосередньо з довжником. До голосу приходить тепер німецька делеґація, що держалася досі осторонь і не брала участи в довірочних нарадах.

Німецько-французькі розмови почалися 23. ц. м. веч. Еріо мав коротку розмову з Більовом, на другий день рано з ф. Папеном, опісля розпічнуться наради експертів обох делеґацій. Зачувати, що Франція признає Німеччині зменшення зобовязань, які дали би погодитися з їхньою платничою здібністю.

ОСТАННІ ВІСТИ

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ В ПЕРЕМИШЛІ.

24. червня приїхав до Перемишля марш. Пілсудський та замешкав у команданта ОК. ґен. Тесаро. Зі Львова приїхав до Перемишля інспектор армії ген. див. Руммель і командант ОК VI. ген. Попович.

ЗАВОРУШЕННЯ В ДАНЦІҐУ.

У Данціґу 24. червня передпол. комуністи демонстрували проти гостини німецької фльоти. На вулицях потурбували моряків, які дістали дозвіл на прохід по місті. Пополудні на засіданні данціґського сойму ухвалили продовжити повновласти для фолькстаґу до 1. липня. Після оголошення голосування комуністи й соціялісти уладили демонстрацію проти данц. уряду. Демонстрація перенеслася на вулицю. У поході взяло участь до 2000 людей під проводом ком. послів. На площі під памятником Вільгельма виголошували промови проти гостини нім. фльоти. Поліція розіґнала похід і арештувала кількадесять людей.

СТРІЧА КРОНПРІНЦА В ДОРН.

ЛЬОНДОН, 24. 6. ПАТ. „Дейли Герелд" повідомляє, що б. кронпрінц стрінувся вчора з б. цісарем Вільгельмом. Участь у тій конференції взяли теж німецькі банкирі та політики.

ГРОШОВА БІРЖА.

Льондон 32.25, 32.41, 32.09, Нюйорк 8.91.4, 8.93.4, 8.89.4, тел. 8.81.9, 8.93.9, 8.99.9, Париж 35.08, 35.17, 34.99, Прага 26.38, 26.44, 26.32, Швайцарія 173.70, 174.13, 173.27, Берлін 211.95.

ці брати, темні й убогі, поможіть їм вибитися з цеї темноти й недолі! І треба правду сказати, хоч які безпретенсійні малюнки автора, всеж свою ціль вони осягають: вони зворушують нашу душу, витискають сльозу з очей наших і прокидають у нас бажання такого ладу, деб усього цього горя не було. У цьому саме й є громадська вага творів М. Левицького. Вони мають чимале виховуюче значіння й тому українське громадянство, а насамперед школа й повинні їх широко використувати як гарну, повчаючу лектуру для підростаючого покоління. Лектуру, що вчить чинної любови, що відвертає від людоненависти.

До кращих річей у літературному дорібку М. Левицького належать: „Тяжка дорога" — оповідання про те, як бідний селянин возив до лікаря хорого сина та, відвозючи його безнадійного додому, за одно, щоб не вертатися знову до міста, купує й дошки на домовину — сцена наче зі Стефаника; „Землиця рідна" — про бідування селян-українців у дорозі на нові гнізда; „Щастя Пейсаха Лейдермана" та „Порожнім ходом" — оповідання про нужденне життя злидарів-жидів; „Деда" — про новобранця-сухітника грузина; „Ніобея" — про бідну хору акторку, що втратила єдину доньку, й багато інших.

Розуміється, Модест Левицький не першорядний талант і навіть кращі його речі не можна рівняти з творами першорядних письменників, але не є вони й тільки „цікавий матеріял недавнього минулого", як згірдливо озвався про них свого часу один із тих, що торік викидали Покз гімназії. Ні, вони своє заслужене місце в українській літературі мають і матимуть, як живе слово щирого гуманіста народолюбця. А авторові цього слова, що ніколи не кривив душею, як деякі його „приятелі", що чесно йшов у своєму житті й не має зерна неправди за собою, — Модестові Левицькому, нехай буде від усіх нас щира дяка й вічна память довіку!

Пухом земля над ним!

НОВИНКИ

— **Конфіската „Діла".** Вчорашне число „Діла" сконфіскувало городське староство за кілька речень із передовиці п. з. „На розстайних дорогах". Це 22 конфіската „Діла" цього року.

— **Лугове Свято у Львові.** Минулого року не було у Львові Лугового Свята, хоча рік-річно Лугова організація уладжувала його при співучасти Лугів з провінції та величезній участи гостей. Лугова орґанізація, як і всі інші українські орґанізації не легко отряслися від пережиtвань 1930 р., багато Лугів влада розвязала, а іншим Лугам тяжко було проявити ширшу діяльність. Цього року 26. червня Лугова орґанізація уладжує у Львові Свято, на яке мають прибути Луги з поблизьких повітів, щоби станути до масових вправ. Програма Свята, як звичайно богата. Сподіємося, що публика, яка все радо йшла оглядати осяги нашої Лугової організації, і тепер поспішить громадно на площу Сокола-Батька і своєю присутністю нагородить морально наших Луговичок і Луговиків, які на це Свято їдуть або їдуть до Львова по кільканацять миль.

— **Виставка української графіки** у Музею Наук. Тов. ім. Шевченка (вул. Чарнецького 24) продовжена ще на один тиждень. З огляду на те, що її влаштували ціною великих коштів, треба висловити побажання, щоби наше громадянство бодай у цьому останньому тижні відвідало її масово. Виставка стрінулась з прихильною оцінкою чужої фахової критики і варта того, щоб найбільше людей здобуло дещо відомостей про наш мистецький доробок на полі графіки. Проєкти державних паперів із часів революції, виставлені там уперше, викликують ентузіязм у знавців цього діла, а імена наших найкращих графіків Андрієнка, Бутовича, Гординського, Ковжуна, Петрицького говорять про рівень виставки самі за себе.

— **Арт. портретне заведення відчинене** українцем у Львові, при вул. Богданівка 2-б під фірмою „Парнас". На підставі надісланих фотографій виконує воно портрети всякого розміру; із доходів призначує міс. жертви на „Р. Ш.".

— **Український Хор Ревелерсів.** Довідуємося, що дня 25 ц. м. починає своє концертове турне „Хор Українських Ревелерсів", знаний львівській і замісцевій публиці зі своїх виступів у театрі „Цвіркун". У репертуарі цього хору є побіч українських народніх пісень та творів українських і чужих композиторів також модерні танга, фокстроти, бостони. Члени хору це студенти. Хор виступає в ориґінальних строях і співає при акомпаніяменті власної орхестри. Перший виступ Хору Ревелерсів у Золочеві, звідки концертова тура веде на Тернопіль, Теребовлю, Чортків, Заліщики, Городенку, Снятин. Ближчі дані про виступи цього хору поміщувати будемо в оголошеннях".

— **Поліцай — спільник вломників.** Перед окр. судом у Варшаві почалася розправа проти двох вломників і ст. постерункового Потиральського, які вломившись до пов. виділу, розбили касу та забрали 12 тис. зол. і 23 будівельні облігації вартости півтора тисяча зол. Влом викрився, бо дактильоскопія виказала сліди одного зі злодіїв, Френаша. Коли Френаша арештували, він зрадив, що влом піддав поліцай.

— **Переїхав на смерть.** На вул. Пекарській у Львові Мих. Спалінський, власник механічного заведення (вул. Тиха 7), переїхав автом (що належить до гр. Дзєдушицького) ем. судовика Герм. Бурґера (Зибликевича 5). Забрав Бурґера до шпиталю, та він там помер.

— **„По хіньску не розумем".** Дня 7 червня ц. р. на почті в Рудках зголосив я телефонічну розмову з т-вом „Сільський Господар" у Львові. Тому, що я говорив по українськи і подав урядуючій особі число телефону також тою мовою, повторюючи згадане число кілька разів, урядничка п. Вайтрабувна получила „помилково" з ч. 353, хоч підписаний справив був сам олівцем на виставленій посвідці оплати ч. 353 на 30-53. На запит підписаного, чому його хибно получено, заявила згадана пані, що „по руску не розуме". Підписаний звернув її увагу на це, що почтовий урядник у нас обовязаний розуміти по українськи, як для добра сторін, так і для самої почти як державного підприємства. Коли на мою заяву згадана пані нічого дальше не відповідала, ані не лучила мене зі згаданим числом, звернувся підписаний до переходячого з одного бюра до другого урядовця почти п. Кшечинського з проханням, щоби звернув увагу дотичній урядничці, щоби вже мене раз получила з бажаним числом. Розуміється, що мій запит був в мові українській. На цей запит дістав я відповідь: „По хіньску не розумем". На ту заяву дістав цей панок заслужену від мене відправу, так, що аж зажадав телефонічно прислати поліцію, бо „ту Україна робі авантури". Прийшов поліцай, але тому, щоби я дізнався імена тих панів, котрих я не знав (вони не знали також і мене), але не на те, щоби мене арештувати, як думали ці панове урядовці. Кінцевий вислід був такий, що пан Кшечинський мусів відкликати сказані слова і перепросити мене. Зазначую, що і начальник почти в Рудках стоїть на становищі, що почтовий урядник не потребує розуміти по українськи. Що на це скаже управа почт і телеграфів? Чи таке поведення урядовців придбає довіря почті та причиниться до унормування відносин на україн. землях і Польщі? **Гринь Тершаковець,** посол до сойму.

— **Попис на збірних лекціях в Дорі.** Дня 19 червня ц. р. відбувся попис учеників і учениць на збірних лекціях в Дорі. Після Служби Божої зійшлися діти в шкільній кімнаті, де заняли місця також і родичі дітей та запрошені гості. Після молитви зачався попис за порядком кляс від I. до VI. Питали учительки Анна Стасюківна і Ольга Гаврилюківна, що вели збірні лекції цілий рік. Ученики, особливо учениці відповідали дуже гарно, сміло, виразно, викінченими реченнями та чистою, доброю мовою; рівнож декла-

зували дуже добре. Особливо добре випав попис дітей з V і VI кляси з історії України, із всесвітньої географії, з рахунків, з німецької мови, хемії і природничих наук. Ці збірні лекції відвідав голова Головної Управи „Рідної Школи“ п. радн. І. Кокоруда, що перебуває на феріях в Дорі і прислухувався цілому іспитові від початку до кінця. Після іспиту він промовив сердечними словами до молоді, похвалив її за пильність і добре поведення та заохотив до дальшої науки. Потім висказав велике признання учителькам за цілорічну освітню тяжку працю та подякував батьківському Комітетові і Старшині Кружка „Рідної Школи“ в Дорі за старання й опіку над збірними лекціями. Опісля голова Кружка п. Шведюк подякував пп. Кокорудам за безплатне відступлення приміщення для школи і для учительок та за видатну грошеву підпомогу.

Гість.

— Крівава бійка між вязнями. В карно-слідчій вязниці у Львові в т. зв. Бригідках прийшло між політичними вязнями до крівавої бійки, в часі якої вязень Байтала, українець, дістав смертельну рану від удару ножем у груди. Крім того ранений комуніст Маргуліес. Учасники бійки здемолювали ціле уладження вязничної келії.

— Ще про „Свято Праці“. Агенція „Всхуд“ повідомляє зі Сянока, що 23. 6. в Берегах Дол. тревали ще дрібні ексцеси, спричинені агітацією проти „Свята Праці“. Після відтранспортування арештованих наступило значне успокоєння. Староста Верштайн переговорював із делегацією, яка домагалася автентичних пояснень, чи „свято праці“ не є панщиною. Тоді людей зійшлося до 2000. Прийшли й ті люди, які скривалися по лісах. Вкінці селяни просили старосту, щоби покищо не вводив „Свята праці“, бо нарід мусить насамперед докладно запізнатися з подробицями того свята.

— Пастушкам показалася Мати Божа. ПАТ повідомляє, що до Ляцького Малого, пов. Золочів, ідуть прочани, бо розійшлися чутки, що місцевим пастушкам появилася Пресвята Діва та хрест. Вістка ця миттю рознеслася по околиці, а селяни в тому місці поставили хрест.

— Градова туча перейшла над золочівським повітом. У кількох селах, головнож в Ушні та Балучині заподіяла великі шкоди, на 90 проц. знищила гречки а на 50 проц. збіже й зеленину.

— Дрібні вісти. Президентом апеляційного суду у Львові іменований полковник д-р Конрад Зелінський. — На полі біля Скнилова упав літак, причому дві особи, які ним їхали, вийшли ціло. — У Львові помер бувший видавець відомої брукової україножерної „Ґазети Цодзенної“ інж. Фелікс Тумен. Прожив 71 літ. — Відповідального редактора „Катовіцер Цтг“ Шрайя засудили на 14 місяців вязниці за протидержавні відомости.

— Отруйник із Шишок. Пишуть нам: Ще не відгомоніла справа масових убивств у Діссельдорфі недалеко французької границі, а вже появився новий Кіртен в особі Петра Меха, громадянина села Шишок пов. Золочів. В золочівському окружному суді засудили недавно Петра Меха на кару смерти через повішення за те, що строїв стрихніною в пиві стражника каналу Гр. Михайлишина з Кут.в, щоби обняти після нього посаду стражника, а був певний, що ту посаду дістане, бо мав велике довіря предсідника каналової спілки п. Бабецького. Був засуджений також за те, що всипав стрихніни до смальцю, яким мали бути помащені пироги, щоби строїти цілу родину Івана Миколаїва в Шишках та щоби в дорозі спадку майно Івана Миколаїва перейшло на жінку Меха, а потім на його синів, судово караних вже за ріжні крадіжи. Доказано теж, що Мех давав стрихніни жінці з Королівки п. Стецевій, щоби строїла свого тестя, але Стецева цього не зробила, тесть вмер природною смертю і його майно перейшло на Стецеву. Тепер в Шишках голосно говорять, що крім згаданих осіб Мех строїв більше число людей та що він переодягнений в жіночу одіж ходив по відпустах і так переодітий за жінку сповідався в Соколівці та в інших місцевостях. Щоби увільнитися від відповідальности за троєння рідні Івана Миколаїв, намовляв хлопців з Олеська, які сиділи з ним в арешті, щоби вийшовши з арешту, бо кінчили вже кару, пішли до Шишок і впросилися як подорожні до хати Івана Миколаїв на ніч та підкинули стрихніну в хаті, щоби викликати підозріння, що то жінка Івана хотіла строїти свого чоловіка. Зате обіцяв хлопцям по 20 і 50 долярів, однак хлопці вийшовши на волю, повідомили про все суд. Цікава річ, що Мех належить до тих людей, яких „Сила“ назвала сельробами.

— Трагічні гарматні вправи. В часі артилерійських вправ у Чаромошні біля Ковля вибухло стрільно в гарматньому дулі, розриваючи його, та вбило на місці двох плютонових і двох підхорунжих, а ранило тяжко трьох підхорунжих, з котрих два умерли в шпиталі.

— Кара смерти за грабунковий напад. Наглий суд в Гродні засудив на кару смерти почтового урядовця Йосифа Лопачевського, що в ночі на 7. червня ц. р. застрілив на почті дижурного службовця Коноповича, щоб ограбити касу, в якій було поверх 48 тисяч зол. Грабунок не вдався, бо перешкодили інші люди, а тоді Лопачевський, вибігши на вулицю, хотів стріляти до поліцаїв, які його арештували. На розправі боронився тим, що діставав замалу платню (40 зол. місячно), з якої не міг вижити. Оборонець засудженого відкликався до ласки президента.

— На співацькому конкурсі у Відні, що відбувся в останніх днях, признали відомому українському співакові д-рові Тисякові диплом. Головної нагороди 4.000 шілінгів не дістав ніхто, інші нагороди дістали румуни, італійці, поляки, німці і т. д.

— Масова пошесть на Рад. Україні. У Старому Константинові і Звягелі на радянській Волині шириться пошесть червінки і черевного тифу. Яких 60 сіл в числі 15.000 осіб хорує. Одною з причин масової пошести є недостача цукру й чаю. Селяни пють від довшого часу сиру воду. Шпиталі переповнені і давно перестали приймати нових хорих, з яких багато вмирає по дорозі.

— Застрілився бувш. секретар царя Миколи. З Черновець прийшли вістки, що 23. червня застрілився 67-літній управитель дібр Ганцешті Віноградський. Він належав до одної з найстарших родин російської аристократії. До революції був приватним секретарем царя Миколи. Причина самогубства невідома.

— Летунська катастрофа. З Риму повідомляють, що військовий літак запалився на висоті 1.500 метрів. Три особи залоги пробували ратуватися при помочі легкопаду, однак сильний вітер кинув їх об землю, наслідком чого всі позабивалися.

— Евхаристичний конґрес у Дебліні. Дня 22. ц. м. розпочався в Дебліні в місцевій катедрі евхаристичний конґрес, на який прибуло першого дня біля пів міліона учасників з цілого світа. Багато учасників не може дістати приміщення і спить під голим небом. Конґрес отворив папський легат Ляврі в прияві всіх членів уряду. Всі публичні будинки і памятники освітлені торжественно. Настрій населення незвичайно піднесений.

— Наложили арешт на Дорну Ватру. На приказ румунського м-ства фінансів наложили арешт на доходи міста Дорна Ватра на Буковині, бо це місто винно державі 8 мілїонів леїв податку.

— Редакція „Мети“ просить нас оголосити, що остане (24) ч. „Мети“ староство гродське сконфіскувало і так пізно (в пятницю п. обіду) про це повідомило, що числа неможливо було видати: весь склад уже був розкинений. Наступне число вийде як звичайно.

— Міщанське Братство у Львові улаштовує в неділю, 26. ц. м. прогульку на виставку ґрафіки. Проситься членів і громадян, які хочуть взяти участь, явитися на місці збірки в домівці Міщанського Братства (вул. Руська ч. 3. І. пов.).

— На закінчення передвакаційного сезону улаштовує УФОТО ширші сходини світлиївців в понеділок, дня 27. червня в год. пів до 8-ої в кімнатах своєї домівки, вул. Ходоровського 15.

— **Кожну перевтому,** яку в літній порі відчуваємо, спричинює передовсім **невигідна та тяжка обува.** Запобігти тому можна лише через ношення продувної обуви, з легкої скіри, опанок та полотняної обуви, так, щоби нога мала як **найбільше повітря.** Величезний вибір того роду обуви по дуже низьких цінах мають на складі всі склепи **Дель-Ка**

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: *„КАЙДАНИ МИНУВШИНИ“; „У ДАЛЕКИЙ СВІТ“.*

Перша із них фільм — типова американська, але не з найгіршої сорти тих кримінальних нісенітниць, які показують нам у Львові від довгих місяців. Бандити, великопанський світ; жертва ню-йорського шумовиння, молода дівчина, відпокутовує свою кару і входить на новий шлях. Ця американська банальність має тут дві-три щирі нотки і дві-три мистецькі сценки, що дають вибачити сюжетові його старину.

Низка краєвидів із цілого земного глобу має неодну претарну картину, що відсвіжує та захоплює глядача у безнадійно-сірковому кіновому сезоні.

м. р.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Дня 9. червня п. р. помер в 79 році життя в Якимчицях, повіт Рудки, селянин *Іван Черник,* член основатель, перший голова і почесний член читальні „Просвіти“ в Якимчицях. Покійний, колись засібний господар, не тільки підтримував матеріяльно читальню „Просвіти“ у свому селі, але як свідомий селянин дав своїм синам освіту та виховав на свідомих українців. В часі світової війни помер найстарший син, а у визвольній боротьбі 1918 р. стратив Покійний другого сина (бл. п. сотника Федя Черника). Численний здвиг народу на його похороні був доказом, яким поважанням користувався Покійний, хотяй на старі літа не міг працювати так, якби цього бажав, бо вік і відносини на це не позволяли. При виносі тіла прощав Покійного від місцевих установ місцевий парох о. Іван Филипович, а над могилою голова філії Т-ва „Просвіта“ в Комарні, адвокат Осип Утриско. В. Й. П.

СПОРТ.

ПЛИВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

В суботу, 25. червня 1932 р. в год. 15.30 влаштовує Укр. Спорт. Союз окружні пливацькі змагання на „Світезі“. Організацією змагань займається Укр. Студ. Спорт. Клюб. Зголошення приймає найдальше до суботи Левицький Волод. в Акад. Домі в год. 13.30.

„УКРАЇНА“ В СТАНИСЛАВОВІ.

В неділю, 26. ц. м. виїзджає дружина львівської України до Станиславова, де розіграє попол. в год. 5.30 змагання за мистецтво А-кляси з тамошньою Ревером. Дотепер виграла наша дружина в Станиславові лише один раз (в 1930 р. 2:0). Перша цьогорічна стріча цих дружин (у Львові) закінчилася ремісовим висідом 2:2. Вислід недільних змагань матиме велике значіння на угрупування перших трьох дружин в табелі. Досі на першому місці находиться Другий Сокіл, який має 9 гор і відношення пунктів 14:4 та воріт 24:15. Друга Україна 7 гор, в. п. 10:4 і воріт 17:5, третя Ревера 7 гор, в. п. 9:5, в. в. 7:4. Маємо надію, що Україна дальше продовжить низку своїх успіхів і добуде як не два, то бодай один пункт, щоби напевно занити одно з двох перших місць в остаточній табелі.

ЗМАГАННЯ В КОП. МЯЧІ ЗА МИСТЕЦТВО ЛЬВІВ. ОКРУГИ.

Змагання за мистецтво львівської округи дружин копаного мяча при Укр. Спорт. Союзі набирають щораз більше популярности. У неділю 26. 6. грають такі дружини:

Мета (Клепарів) — **Дніпро** (Винники) на грищі 26 п. п. (військова стрільниця при вул. Клепарівській) в год. 8.30 рано. Вислід годі передбачити, бо „Мета“ грає вперше за мистецтво, а „Дніпро“ грав досі двічі: раз виграв і раз програв. Саме тому змагання заповідаються цікаво, бо і одна і друга дружина буде старатись виборюти цінні пункти.

У. Р. С. К. (Личаків) — **Сокіл IV.** (Личаків) на грищі „Гасмонеї“ за Личак. ропачкою в год. 16.45. Гості, себто Сокіл IV. має за собою 2 виграні змагання й тим має в табелі перше місце, зате У. Р. С. К. вважають теж доброю дружиною і одні змагання вже виграв. Побачимо. — Думаємо, що на обох змаганнях буде сила публики, а це буде найкраща заохота і для дружин і для Укр. Спортового Союзу, який робить рівночасно заходи зорганізувати змагання у цілому краю.

На санування Т-ва „Просвіта“.

XXIX ВИКАЗ ПІДПИСАНИХ ПОЗИЧОК ДЛЯ САНУВАННЯ Т-ВА „ПРОСВІТА“.

Яворів: Мацула Осип 5, Радейківна Соня 5, Стахнича Олександра 10, о. Телеп Михайло 10, Фітівна Марія 20, Повіт. Торгов. Спілка 50, Тріска Казимир, Новосілки 5; **Янів:** Кооп. „Єдність“ 50; **Ярослав:** Садовський Віктор 10, Федор Іван 5, Шеваринський Осип 5, Студентська Секція при філії „Просвіти“ 20, Читальня Просвіти, Павлова 10, Чит. Просвіти, Заліська Воля 10; **Західні землі:** Матіяшевський, Лука, Краків 5, Налисник-Наливайко Іван, Краків 20, Новосільський Михайло 20, Рудовський Василь, Величка 20, Романик Прокіп, Краків 5, Сенета Святополк, Пйотрків 25, Сірий Михайло, Познань 30, Скіртнянський Іван ст. Краків 20, Скіртнянський Іван, мол. Краків 20, Шарий Мих., Краків 20, Шумелда Павло, Юстковичі 10, Шухевич Павло, Краків 25, Взаїм. Поміч Укр. Учителів, Грибів 30, Українське Касино, Познань 142.08, Літинський Антін, Тарнів 25, Скибинський І. Сицих, Радом 5, Стеткевич Володимир, Вижист Познань 10, Буйдуник Іван, Біскупе, Варшава 15; **Заграниця:** Кульчицькі-Поливка Петро і Марія, Прага 1000 кор. ч. (262 зол.), д-р Степан Смаль-Стоцький, Прага 26.34, Українське Товариство, Пільзно 10, Ком... Степанія, Ужгород 25; **Америка:** Вареница Йосиф, ...с-оліс 50. — Разом 1.035.42 золотих; разом з усіми попередніми 68.327.71 зол.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 24.VI. 19.. за масло експортове та десерове пріма 2·20 зол., ... літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 зол., ... неппь 3·50—3·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Субота, 25. червня, год. 7.30 веч. „Гавгав“.

Неділя, 26. червня, год. 7.30 веч. „Гавгав“.

Театр Ріжнородностей.

Субота 25. і Неділя 26. VI. „Остання ніч Фреда Крэка“.

ПРОФ. ЕГОН ПЕТРІ приїздить 28. ц. м. до Львова, щоби відбути лекції в музичній школі С. Каспарек, Кохановського 4, тел. 85-43. 2122

Кіна.

АПОЛЬО: „Кайдани минувшини“ та „В дівочій світ“.

КАСІНО: „Таємна 6-ка“ (з Уолесом Беррі).

КОПЕРНИК: „Любощі Їх Милости Князя“.

ЛЕВ: „Князь Дракуля“.

МАРУСЕНЬКА: „Любощі Їх Милости Князя“.

МІРАЖ: „Прощай Ліліянко, прощай Маскот“ (Ліліяна Гарвей, Іго Сим).

ОАЗА: „Дьорель і Гарді за кратами“.

ПАН: „Сентиментальний романс“.

ПАЛЯС: „Чоловік своєї жінки“.

ПАСАЖ: „Дикий Захід“ і додатки.

ПРОМІНЬ: „Жінка в багрянниці“.

СОНЦЕ: Гарі Піль і Чаплін.

СТИЛЕВЕ: „Неаполь співаюче місто“.

УТІХА: „Привид смерти“, „6 тижнів серед апашів“.

ХИМЕРА: „Екзотична жінка“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 26. червня 1932.

11.35 „Місійна самаритансько-медична акція“, 12.10 Метеор. комунікат, 12.15 Муз. поранок, 12.55 „Шляхи розвитку законодавства праці“, 13.10 Концерт, 14.00 „Матуристки до госп. шкіл“, 14.15 Пісні, Ст. Лучая (бас), 14.30 „Плекання полуниць (трускавок) і суниць“, 14.50 Твори на кларнет, 15.05 „Плекання роїв після обсадження“, 15.25 Музика, 15.40 Для дітей: „Що чувати в світі“, 15.52 „Прощання школи“, 16.45 Куток мови, 17.00 Попол. концерт, 18.00 „Балачка з молодими“, 18.15 Сільва рерум, 18.20 Концерт оркестри з Цехоцінка, 19.30 Техн. скринька, 20.00 Попул. концерт (оркестра, спів), 20.55 „Мій перший заяць“ гум. Макушинського, 21.10 Концерт, 22.00 Спорт, 22.05 Танк. музика, 22.40 Спорт. вістки з провінції, 22.50 „Таж так щодня буває“ репортаж ілюстр. музикою.

Понеділок, 27. червня 1932.

12.10 Перегляд преси, 12.20, 12.45 Грамофон, 12.40 Метеор. комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.10 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Балачка у фр. мові, 17.00 Легка музика, 18.00 Парадокси техніки, 18.20 Танк. музика, 19.45 „Гірськими шляхами Тайгету“, 20.00 Трансм. з Гільверзум: „Голяндський концерт“.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

„Заграва“ Український Кооп. Театр. **Рудки.** 25. VI. — „20 днів тюрми“; 26. VI. — „Ой не ходи Грицю“; 27. VI. — „Крізь рожеві окуляри“.

Самбір. 28. VI. — „Крізь рожеві окуляри“; 29. VI. — „Легкодушна сестра“.

Дрогобич. 30. VI. — „Крізь рожеві окуляри“.

Далі театр завітає до Тустанович, Борислава, Трускавця, Мражниці та Східниці. У репертуарі: драма, фарса, ревія та побутово-народній репертуар. Власна орхестра джезбендова (квартет).

Вступні іспити до IV. класи дівочої гуманістичної гімназії „Рідної Школи“ у Львові, при Театинській вул. ч. 10 відбудуться вівторок дня 28. червня в год. 10. — Управа.

На голодуючих гуцулів зложили в нашій Адміністрації: Іванна Геринович, Залешани зол. 5.—, Альбін Добрянський, парох у Волосянці Вел. зол. 10.—, Укр. Інститут для дівчат у Перемишлі зол. 25.—, Мих. Шавала, Можиці зол. 5.—, Коопер. „Єдність“ в Кальнім зол. 10.—, Коопер. „Віра“ в Кальнім зол. 10.—, Богдан Грабовенський Тарнобжег зол. 3.—.

Перші по 20 літах сходини матуристів, абсольвентів відділу „Б“ філії Української Академічної Гімназії у Львові з р. 1912. відбудуться у Львові в філії Укр. Акад. Гімн. (Народний Дім) дня 14. серпня 1932 в 15. год. попол. Всіх пп. товаришів та бувших професорів просимо явитись. Письменні зголошення просимо пересилати на адресу: **Ing. Mykola Merkun, vrchni spravce velkostatku v Dubnanach u Hodonina, C. S. R.**

За уповноважених: **суддя Дмитро Шередько, Мор. Острава, Інж. Микола Меркун, надзавідатель держ. дібр.** 2023 3-3

Подяка.

Тяжким горем прибиті через невблагану несподівану смерть найдорожчого мужа, батька і діда **Івана Дудрика,** ем. ст. асесора зал., що упокоївся в Бозі дня 17. ц. м. в селі Головецько, переживши 68 літ, дякуємо з глибини серця отсею дорогою всім знайомим, що віддали Йому останню присугу, а нам не щадили слів потіхи. Зокрема дякуємо Всеч. о. Деканові Йосифовичеві з Хитара, о. Евгенові Шанковському, парохові з Плавя та місцевому парохові о. Гальковичові за величаву відправу похоронів і зворушуючі промови над могилою Покійного. Вкінці наше гаряче Спасибіг членам Тов. „Луг“ з Тухлі та місцевим і околичним парохіянам, що своєю численною участю звеличали похорони Покійного.

Жінка, діти та внуки.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВИСОКІ ціни за золото, бриліянти, перли — платить Домбровський-Розважевський, Академічна 2. 1993 4—?

КРИНИЦЯ „ЗНІЧ“, центрум, комфорт, харч вибагливий, поляна, ліс. Ціни конкуренційні — Яблонська. 2090 2—4

ДЕ ПЕРЕВЕСТИ ВАМ ВАКАЦІЇ? Трудно дати Вам вдоволяючу відповідь — доки Ви не пізнали **Гребенова-Зелемянки.** Це кліматично-купелева стація, положена в долині Опору, серед казкового багатства смерекових лісів — гірського воздуху і сонця — вимріяне місце відпочинку. Тут найдете вигоду і люксус при найбільшій ощадности. Тенніс, плавання, риболовля, воздушні купелі на золотому піску або квітникових муравах, піші та кінні прогульки по верхівях Зелеміну, Довбушевої криниці, Чорного Верху і ін. Ціни по приватних віллях і пансіонах знижені. Початок сезону 15. травня. За інформаціями звертатися до Громадського Уряду в Гребенові. 1842 8—8

ДОРА при Яремчу, пансіон „Тереня“, кімнати верандові, пляжа над Прутом. 2008 5—8

КУПЛЮ піяніно або фортепян. Зголошення під „Кріза“ Адміністрація. 4—4

ВОРОХТА: „Меля“—„Черемшина“ (біля Народ. Дому) поручає сонячні з комфортом уряджені кімнати. Ціни поміркованні. Зголошення приймає Наталія Семанюкова. 2—3

ДО ВИНАЙМУ умебльована кімната з окремим входом. Відомість Грунвальдська ч. 9, партер. 1—2

ГРЕБЕНІВ, Пансіон „Стахова Воля“, поручає шість сонячних віль з бальконами. Харч добірний. Ціни 6—7.50 зол. 2110 1—2

ШУКАЄМО до новозаложеного безконкуренційного, дуже рентовного інтересу уділовця, з капіталом 1000 долярів, котрому рівночасно дамо посаду начальника в тім інтересі з місячною платнею згідно з умовою. Зголошення до Фірми „Портер“, Львів, Валова 23, І. пов. 1-1

ДЕШЕВО продам столове тяжке срібло на 12 осіб, два бриляйтові перстені і ідеально віденської роботи з американського горіха. Зголошення до „Діла“ під „Семкович“. 2120 1—1

ЛІТНИЩЕ кліматичне Дора, пансіон „Олена“ недалеко стації, Прута і ліса, сонячні кімнати, веранди, саля, сад, радіо, добірна кухня. Ціни помірковані. Родинам знижка. Веде власничка. 1997 3—4

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПАРЦЕЛЯЦІЯ.

Товариство „Просвіта“ у Львові парцелює свою маєтність в Угерцях Винявських пов. Рудки коло Львова. Земля пшенична, чорноземна, прегарний овочевий сад, ставок, полудневі склони пригожі для плекання шовковиці та садів. Будинки господарські і мешкальні. Дешеві ціни, можливі полекші у сплатах. Віддаль від залізничої стації, від повітового міста Рудки 6 км., з того 5 км. гостинцем. Ближчі інформації подає письменно інж. С. Рибачевський, Львів, Пелчинська 20/І. 211 1—1

ЗАЯВА.

Управа Української Студентської Громади у Варшаві заявляє, що зриває ... ковито зносини з „Українською Секцією Славянського Товариства Мистецтва і Культури“ у Варшаві та з варшавським КІ „Чорноморе“, що становить ядро ... даної „Секції“.

Членам У. С. Г. у Варшаві заборонено належати та співпрацювати зі згаданими товариствами.

Управа У. С. Г. у Варшаві.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10